

Základní škola a mateřská škola Tomáše Ježka Ralsko - Kuřívody, příspěvková organizace	
SMĚRNICE K PREVENCI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ	
Čj.1/PRCH/2020/VV	Spisový/skartační znak B.24/S.5
Vypracovala	Mgr. Bc. Hana Hušková, ředitelka školy
Směrnice nabývá účinnosti dne:	24.8.2020
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 165, odst. 1., písm. a) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici. Směrnice je součástí organizačního řádu školy

(1) Tato směrnice

- a) vymezuje aktuální terminologii, která je v souladu s terminologií v zemích EU a začlenění prevence do školního vzdělávacího programu a školního řádu,
- b) popisuje jednotlivé instituce v systému prevence a úlohu pedagogického pracovníka,
- c) definuje Preventivní program (u subjektů, které žádají o dotaci, Minimální preventivní program – dále jen preventivní program),
- d) doporučuje postupy pedagogů při výskytu vybraných rizikových forem chování dětí a mládeže

(2) Primární prevence rizikového chování se na škole/školském zařízení zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

- a) agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedii,, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
- b) záškoláctví,
- c) závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
- d) rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů,
- e) spektrum poruch příjmu potravy,
- f) negativní působení sekt,
- g) sexuální rizikové chování,
- h) projevy syndromu týraného dítěte,
- i) krádeže,
- j) sebepoškozování,
- k) negativní projevy závislosti na subkulturách,
- l) domácí násilí,
- m) hazardní hraní,
- n) problémové situace týkajících se žáků s PAS (poruchy autistického spektra).

(3) Aktivita školy/školského zařízení jsou cíleně směřovány k prokazatelně efektivní specifické primární prevenci a eliminaci aktivit z oblasti neefektivní primární prevence. K rozpoznání a zajištění pomoci včasné intervence nebo krizové intervence zejména v případech:

traumatických zážitků- domácího násilí, šikanování, násilného chování, týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání, ohrožování výchovy dítěte, experimentování s návykovými látkami

(legální a nelegální návykové látky), rizikových stravovacích návyků vedoucích k poruchám příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).

(4) Součástí směrnice jsou přílohy ***Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků ve školách a školských zařízeních***, které obsahují praktická doporučení pedagogům škol, jak se zachovat při výskytu určitého rizikového chování ve školách.

Vymezení základních pojmů

(1) Základním principem primární prevence rizikového chování u dětí/žáků je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací osobnosti. Jedná se o oblast zabývající se prevencí v oblastech uvedených v Čl. 1 odst. 2 s cílem zabránit výskytu rizikového chování v daných oblastech, nebo co nejvíce omezit škody působené jejich výskytem mezi dětmi/žáky.

(2) Specifická primární prevence – aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování dětí/žáků. Jedná se o:

- všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- selektivní prevenci, která je zaměřena na děti/žáky, u nichž lze předpokládat zvýšený výskyt rizikového chování,
- indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

(3) Nespecifická primární prevence – veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání. Tento typ prevence je významný v kontextu aplikace různých efektivních a vyhodnitelných specifických programů.

(4) Efektivní primární prevence – kontinuální a komplexní programy, interaktivní programy v menších skupinách, vytváření dobrého klimatu ve třídě a skupině, především programy pomáhající odolávat dětem/žákům sociálnímu tlaku zaměřené na zkvalitnění komunikace, osvojování a rozvoj sociálně emočních dovedností a kompetencí, konstruktivní zvládnání konfliktů a zátěžových situací, odmítání legálních a nelegálních návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí a sebehodnocení, posilování odvahy, stanovování realistických cílů, zvládnání úzkosti a stresu apod. Principy efektivní a vyhodnitelné primární prevence jsou založeny na soustavnosti a dlouhodobosti, aktivitnosti, přiměřenosti, názornosti, uvědomělosti.

(5) Neúčinná primární prevence:

- zastrašování a triviální přístup: „prostě řekni ne“, citové apely, pouhé předávání informací, samostatně realizované jednorázové akce, potlačování diskuse, stigmatizování a znevažování osobních postojů žáka/dítěte, přednášky, pouhé sledování filmu, besedy s bývalými uživateli (ex-usery) na školách, nezapojení dětí/žáků do aktivit a nerespektování jejich názorů, politiku nulové tolerance na škole a testování žáků jako náhražku za kontinuální primární prevenci.

b) hromadné kulturní či sportovní aktivity nebo návštěva historických a kulturních památek, by měly být pouze doplňkem, na který by měla vždy navazovat diskuse v malých skupinkách.

(6) Minimální preventivní program – konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu a vzdělávání dětí/žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a emočně sociální rozvoj a komunikační dovednosti. Minimální preventivní program je založen na podpoře vlastní aktivity dětí/žáků, pestrosti forem preventivní práce s dětmi/žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci dětí/žáků školy. Minimální preventivní program je zpracováván na jeden školní rok.

(7) Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení. Je součástí školního vzdělávacího programu, který vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu. Vychází z omezených časových, personálních a finančních investic se zaměřením na nejvyšší efektivitu, jasně definuje dlouhodobé a krátkodobé cíle, je naplánována tak, aby mohla být řádně uskutečňována. Přizpůsobuje se kulturním, sociálním či politickým okolnostem i struktuře školy či specifické populaci jak v rámci školy, tak v jejím okolí, respektuje rozdíly ve školním prostředí. Oddaluje, brání nebo snižuje výskyt rizikových forem chování, zvyšuje schopnost žáků a studentů činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí. Má dlouhotrvající výsledky, pojmenovává problémy z oblasti rizikových forem chování. Pomáhá zejména těm jedincům, kteří pocházejí z nejvíce ohrožených skupin (minoritám, cizincům, pacientům či dětem) při zajištění jejich lidských práv a povinností. Podporuje zdravý životní styl, tj. harmonickou rovnováhu tělesných a duševních funkcí s pocitem spokojenosti, chuti do života, tělesného i duševního blaha (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity). Poskytuje podněty ke zpracování Minimálního preventivního programu

(7) Nové metodické doporučení reflektuje aktuální terminologii – rizikové chování. Pojem sociálně patologické jevy je pojmem sociologickým a postihuje fatální jevy ve společnosti (alkoholismus, krádeže, vraždy apod.), k nimž mimo jiné také musí směřovat opatření primární prevence. Nicméně ve školním prostředí pedagogové pracují s rizikovým chováním, vůči němuž zaujímají účinná primárně preventivní opatření s cílem minimalizace projevů i rizik takového chování a případně je diagnostikují a následně přijímají efektivní opatření.

8) Ochrana údajů.

Škola (a její zaměstnanci) ve smyslu evropského nařízení ke GDPR zachovává mlčenlivost a chrání před zneužitím data, údaje a osobní údaje a zaměstnanců školy, citlivé osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, shromažďuje pouze nezbytné údaje a osobní údaje, bezpečně je ukládá a chrání před neoprávněným přístupem, neposkytuje je subjektům, které na ně nemají zákonný nárok, nepotřebné údaje vyřazuje a dál nezpracovává.

System organizace a řízení primární prevence rizikového chování u žáků

(1) **Ředitelka školy a školského zařízení**

Je přímo zodpovědná za prevenci a za řešení zjištěných projevů rizikových forem chování. Vytváří podmínky pro předcházení rozvoje rizikového chování zejména

- a) zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování,
- b) koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním Preventivního programu a začleněním Školního preventivního programu do osnov a učebních plánů školního vzdělávacího programu školy,
- c) zapracováním do školního řádu a vnitřního řádu řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole,
- d) je školním metodikem prevence, má pro výkon této činnosti odborné předpoklady, kvalifikaci,
- e) pro systematické další vzdělávání školního metodika v oblasti specifické primární prevence a pro činnost školního metodika s žáky a zákonnými zástupci nezletilých žáků ve škole,
- f) podporou týmové spolupráce školního metodika, výchovného poradce, školního psychologa/školního speciálního pedagoga, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování Preventivního programu,
- g) spoluprací s metodikem prevence v PPP a s krajským školským koordinátorem prevence,
- h) podporou aktivit příslušného obecního úřadu zaměřených na rozvoj zdravého životního stylu
- i) monitorováním a vyhodnocováním realizace Preventivního programu a realizace dalších opatření, ve školním řádu a vnitřním řádu musí být popsána kontrolní a sankční opatření v oblasti rizikového chování ve škole.

(3) Školní metodik prevence

Standardní činnosti školního metodika prevence jsou vymezeny příslušným právním předpisem.

(4) Třídní učitel (ve vztahu k primární prevenci):

- a) spolupracuje se školním metodikem prevence při zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci Preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě,
- b) motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy,
- c) zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci dětí/žáků třídy,
- d) získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštěnostech dětí/žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.

Začlenění primární prevence rizikového chování u dětí/žáků do školních vzdělávacích programů

(1) Do školního vzdělávacího programu vydaného ředitelkou školy je začleněna problematika prevence rizikového chování u dětí, v případě, není-li vydán rámcový vzdělávací program, je tato problematika začleněna do osnov tak, aby se prevence rizikového chování u žáků stala přirozenou součástí školních osnov a výuky jednotlivých předmětů a nebyla pojmána jako nadstandardní aktivita škol.

(2) Každý pedagogický pracovník dbá, aby uplatňovaná prevence rizikového chování u dětí/žáků podle odstavce 1 byla prováděna komplexně, tj. ve všech oblastech školního prostředí a života, jichž se prevence rizikového chování u dětí/žáků dotýká:

- a) Psychosociální dovednosti (soběstačnost, autonomie, důstojnost, seberealizace, spokojenost v rodinných, přátelských a dalších mezilidských vztazích, sociální a kulturní integrovanost, tvořivost, schopnost milovat, pracovat a žít v souladu s rozmanitou kulturou a světem).
- b) Existence (pečuji o sebe, o svůj zevnějšek, volím mezi zdravým a nezdravým způsobem života, jsem nezávislý a mám představu o své budoucnosti, věřím v budoucnost, vnímám, že život má smysl).
- c) Sounáležitost (vnímám se jako součást životního prostředí a Země, cítím se bezpečně ve škole, ve městě, jsem oceňován a ostatní si mě váží, mám kamarády a vážím si jich, umím se o sebe postarat a přijímat zdravotní/sociální pomoc a služby).
- d) Adaptabilita (dávám pozor na sebe a svůj zevnějšek, jsem dítě/žák, účastním se sportovních a rekreačních aktivit, setkávám se s lidmi a trávím s nimi volný čas, plánuji si volbu profese nebo zaměstnání, řeším s odvahou své problémy, mám právní povědomí).

Škola jako vzdělávací instituce

Nepřejímá zodpovědnost za výchovu ke zdravému životnímu stylu

Škola rodičům jen pomáhá v rozvoji dítěte jeho vzděláváním a socializací ve skupině dětí

Prevence založená ve společnosti předpokládá řadu spolupracujících složek - vedle rodiny a školy jsou to orgány sociálně právní ochrany dětí, zdravotnická zařízení, místní samosprávy, poradenské instituce, policie, kulturní střediska, zájmové organizace

Cíle projektu

a) dlouhodobé – základními cíli školní preventivní strategie jsou:

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních – vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování
- rozvoj a podpora sociálních kompetencí
- zajišťování akcí na zvyšování právního povědomí – využívání nabídek různých druhů spolupráce s Policií ČR a městskou Policií
- zaměření pozornosti na projekty prevence drogových závislostí, konzumace alkoholu, vandalismu, násilí
- široká nabídka volnočasových aktivit - kroužků

b) střednědobé

- zapojování rodin do života školy – tvoření s rodiči
- pokračovat v osvětě i u rodičů – na třídních schůzkách a individuálně online konzultacích vysvětlit problém kouření v rodině, konzumace alkoholu – špatný vliv na děti
- pravidelné zapojování do grantového systému prostřednictvím projektů (ředitelka)
- školní preventivní strategii a Minimální preventivní program zařadit do školních vzdělávacích programů (garanti oblastí)
- cílem působení v oblasti prevence rizikového chování je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku
- je schopné řešit nebo nalézt pomoc při řešení problémů
- zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou organizování výletů, exkurzí

- organizování akcí směřujících k oživení klimatu ve škole – tématické dny, sportovní akce
- ekologická výchova – výukové programy, soutěže ve sběru,

c) krátkodobé

- zmapování potřeb v oblasti primární prevence
- finanční podpora školní preventivní strategie

Prevence rizikového chování zahrnuje především aktivity v oblastech prevence:

- a) násilí a šikanování
- b) záškoláctví
- c) kriminality, delikvence, vandalismu aj. forem násilného chování
- d) ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže
- e) xenofobie, rasismu
- f) užívání návykových látek, alkoholu, kouření, medikamentů, anabolik
- g) virtuálních drog, patologického hráčství
- h) diváckého násilí
- i) komerčního sexuálního zneužívání dětí
- j) syndromu týraných a zneužívaných dětí
- k) sekt a náboženských hnutí

Vymezení cílové skupiny

Strategie je zaměřena na všechny děti/žáky školy, se zvláštním přihlédnutím k dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, dětem s nedostatečným prospěchem a s některými typy specifických vývojových poruch chování.

U pedagogů je další vzdělávání zaměřeno na celý tým se zvláštním přihlédnutím k pedagogům bez odborné kvalifikace.

Do systému informování jsou zapojeni všichni rodiče, zvláštní pozornost je věnována skupinám rodičů ve třídě, kde se vyskytly negativní jevy jako šikana, výskyt návykových látek, konzumace alkoholu, kouření, rodičům žáků – agresorů v případech šikany.

Způsob realizace

Základními kompetencemi prevence v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu jsou:

- zvyšování sociální kompetence – rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání
- posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku
- vytváření pozitivního sociálního klimatu – pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení do skupiny, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty

Klíčové vyučovací oblasti na škole jsou:

- oblast zdravého životního stylu (např. výchova ke zdraví, osobní a duševní hygieně, podmínky správné výživy, volný čas atd.)
- oblast rodinné výchovy (postavení rodiny ve společnosti, správná výživa, zdravý vývoj a příprava na život)

Preventivní témata jsou nejčastěji frekventována v předmětech:

Český jazyk

Prvouka

Výtvarná výchova (výtvarné soutěže)

Tělesná výchova

Znalostní kompetence žáků

- žáci dokáží pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků
- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek - znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu
- mají vědomosti, jak udržovat zdraví a vědomosti o zdravém životním stylu
- mají právní povědomí v oblasti rizikového chování

Metody a formy, jakými budou dílčí aktivity řešeny

Program je na škole zaměřen na:

- společné stanovení a zažití pravidel soužití mezi žáky a učiteli
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků
- zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti
- vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry
- rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit problémy a konflikty (v rámci komunitního kruhu)
- rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umění říct „ne“
- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
- osvojování a upevňování základních návyků v rámci ZŽS – hygiena, životospráva, oblast prevence experimentování s cigaretami, alkoholem
- všestranný rozvoj osobnosti žáka
- soustředěnost na včasné diagnostikování sociálně patologických problémů ve třídních kolektivech
- důraz na spolupráci s rodiči
- široká nabídka volnočasových aktivit
- ekologická výchova
- návštěvy divadelních, kulturních představení, účast na různých soutěžích

Příklady zařazovaných témat

1. Téma: Informace o návykových látkách a jejich účincích

Cíl: získat základní informace o návykových látkách, poznat jejich účinky

Použití základní terminologie (co je návyková látka, rozdíl mezi alkoholem a jinými drogami, tabák)

Alkohol a nikotin jako vstupní drogy – nejsou pro děti neznámé, řada rodičů kouří.

Komunikace jako prostředek, jak se o drogách něco dozvědět, různé formy ukázek, příručky, letáčky

2. Téma: Jak čelit negativnímu vlivu vrstevníků

Cíl: získat základní dovednosti, jak čelit negativnímu tlaku vrstevníků

Základem jsou modelové situace, při kterých se žáci učí odmítat návrhy vrstevníků, kteří je svádějí k činnostem, které by mohly mít negativní následky. Příprava na odmítnutí nabízené drogy.

Formou hry žáci přemlouvají jeden druhého. Zpočátku roli přemlouvajícího hraje učitelka. Volí různé formy nátlaku. Ten, kdo přemlouvá, argumenty odmítajícího neustále vyvrací. Tak musí odmítající žák stále hledat pádnější argumenty.

Příklady modelových situací:

- ⊗ Kamarád přemlouvá k výrobě „petardy“
- ⊗ Kamarád přemlouvá k výletu bez vědomí rodičů
- ⊗ Kamarád přemlouvá k vylezení na skálu (jiné nebezpečné místo)
- ⊗ Kamarád přemlouvá k vypití lahve piva, alkoholu, který našel doma
- ⊗ Kamarád přemlouvá k ukradení věci v obchodě (čokoláda, žvýkačky a jiné)
- ⊗ Kamarád přemlouvá ke schování spolužákovi tašky (jiného předmětu, bačkor)
- ⊗ Kamarád přemlouvá k házení kamenů na projíždějící auta
- ⊗ Kamarád přemlouvá k týrání zvířat

3. Téma: Jak se vypořádat s konfliktními situacemi a stresem

Cíl: rozvíjet schopnost vypořádat se s odmítnutím, zklamáním, selháním

Jedná se o rizikové faktory drogové závislosti. Problémy mohou být spouštěcím mechanismem, prvním krokem k vyzkoušení drogy.

Učitelka předkládá modelové konfliktní situace, žáci hledají možná řešení

Příklad konfliktních (stresujících) situací:

- ⊗ Dostal jsem špatnou známku ve škole, nesmím se dívat na televizi
- ⊗ Mladší sourozenec vyvolal hádku, potrestán jsem byl ale já
- ⊗ Chtěl jsem jít ven, musím uklízet pokoj
- ⊗ Nesmím na počítač, protože musím dělat úkol

✿ Rodiče si všímají více mladšího sourozence

Společným hledáním vedeme děti k poznání, že problémy se dají řešit.

Vyhodnocení preventivní strategie

O programu vede preventivista průběžné záznamy, s jejichž výsledky pravidelně seznamuje vedení školy, ostatní pedagogické pracovníky (na poradě vedení školy).

Vyhodnocení se týká věcné podstaty realizace jednotlivých akcí a aktivit, dává přehled o počtech účastníků, finančních nákladech, schopnosti realizovat jednotlivé programy atd.

Vyhodnocení výsledků uskutečňovaného procesu změn:

- Zhodnocení psychosociálního klimatu ve škole, kázně a případně i prospěchu žáků
- Zhodnocení posunu v postojích a hodnotových systémech žáků
- Zhodnocení výskytu rizikového chování ve škole

Proces změn bude vyhodnocován průběžně a trvale pomocí prostředků poskytujících zpětnou vazbu. Dotazníky a škály pomohou objevit slepé uličky, selhání nebo nereálné nároky programu, což lze poté napravit vypracováním upravené verze pro další období.

(3) Minimální preventivní program

- a) je preventivním programem školy a školského zařízení,
- b) je součástí školního vzdělávacího programu, který vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu, popř. upravovaného přílohou.
- c) vychází z omezených časových, personálních a finančních investic se zaměřením na nejvyšší efektivitu,
- d) jasně definuje dlouhodobé, střednědobé a krátkodobé cíle,
- e) je naplánován tak, aby byl realizovatelným,
- f) se přizpůsobuje kulturním, sociálním či politickým okolnostem i struktuře školy či specifické populaci jak v rámci školy, tak v jejím okolí, respektuje specifika ve školním prostředí,
- g) oddaluje nebo snižuje výskyt rizikového chování
- h) zvyšuje schopnost žáků a studentů činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí,
- i) má dlouhotrvající vliv na změnu chování,
- j) pojmenovává problémy z oblasti rizikového chování dle čl. 1, odst. 1 a případné další rizikové projevy chování ,
- k) pomáhá zejména těm jedincům, kteří pocházejí z nejvíce ohrožených skupin (minoritám, cizincům, dětem a žákům zdravotně či sociálně znevýhodněným) při ochraně jejich lidských práv,
- l) podporuje zdravý životní styl a usiluje o předávání vyvážených informací a dovedností,
- m) pokud se na realizaci podílí vnější subjekt (mimo samotnou školu), pak (je-li pro danou oblast zavedeno) doporučujeme volbu takového subjektu, který má pro danou činnost certifikaci.

Minimální preventivní program školy, školského zařízení (dále jen škola)

Na tvorbě a realizaci Preventivního programu se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci školy. Koordinace tvorby a kontrola realizace patří ke standardním činnostem školního metodika prevence.

Kuřívody dne 10.7.2020

Mgr. Bc. Hana Hušková
ředitelka školy